

Crna Gora
Ministarstvo ekonomije

PREDLOG
OSNOVE ZA VOĐENJE PREGOVORA O IZMJENAMA UGOVORA O FORMIRANJU
ENERGETSKE ZAJEDNICE

I Ustavni osnov

Ustavni okvir za vođenje pregovora o izmjenama i dopunama Sporazuma o formiranju Energetske zajednice sadržan je u odredbi člana 15 stav 1 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da Crna Gora, na principima i pravilima međunarodnog prava, sarađuje i razvija prijateljske odnose sa drugim državama, regionalnim i međunarodnim organizacijama, kao i odredbama člana 100 tačke 1 i 4 Ustava, kojima je propisano da Vlada vodi unutrašnju i vanjsku politiku i zaključuje međunarodne ugovore.

II Ocjena stanja odnosa sa potpisnicama Ugovora o Energetskoj zajednici

Potpisivanjem Ugovora o formiranju Energetske zajednice, Evropska unija i zemlje Jugoistočne Evrope su stvorile pravni okvir za uspostavljanje jedinstvenog regionalnog tržišta električne energije i gasa, sa krajnjim ciljem njegove integracije u tržište Evropske unije.

Skupština Republike Crne Gore je 26. oktobra 2006. godine ratifikovala ovaj Ugovor i time je Crna Gora postala punopravna članica Energetske zajednice. Pored Crne Gore, ugovorne članice Energetske zajednice su i Srbija, Bosna i Hercegovina, Kosovo, Makedonija, Albanija, Ukrajina, Gruzija i Moldavija.

Glavni ciljevi formiranja Energetske zajednice su povećanje sigurnosti snabdijevanja energijom, kroz privlačenje investicija u energetski sektor, povećanje korišćenja obnovljivih izvora energije i razvijanje tržišne konkurencije, uz unapređenje ekološke situacije. Pravni okvir Ugovora o formiranju Energetske zajednice čini pravna tekovina Evropske unije, što znači da članice Energetske zajednice imaju obavezu da usaglase svoje zakonodavstvo sa direktivama i regulativa EU koje se odnose na električnu energiju, gas, obnovljive izvore energije, strateške rezerve naftnih derivata, konkurenciju, energetske efikasnost i zaštitu životne sredine.

III Razlozi za zaključivanje međunarodnog ugovora

Rasprave o izmjenama Ugovora pokrenute su 2016. godine, nakon takozvanog Buzek izvještaja o reformi Energetske zajednice od strane Grupe na visokom nivou iz 2014. godine.

Ovim izvještajem i zaključcima Savjeta ministara Energetske zajednice, predloženo je da se pristupi izmjenama Ugovora o Energetskoj zajednici, kako bi se osiguralo da organizacija može u potpunosti ispuniti svoje ciljeve i zahtjeve jedinstvenog energetskog tržišta zasnovanog na djelotvornoj implementaciji pravne tekovine EU u zakonodavne okvire ugovornih strana, pod jednakim uslovima koji važe i za države članice EU, kao i poštenim i jednakim uslovima za pristup tržištima i infrastrukturi.

Diskusija koja je vođena tokom 2016. i 2017. godine bila je usmjerena na dva glavna pitanja: poboljšanje nivoa implementacije pravne tekovine EU od strane ugovornih strana i stvaranje jednakih uslova između ugovornih strana Energetske zajednice i država članica Evropske unije.

Na sastanku Savjeta ministara održanom u Skoplju 29. novembra 2018. godine, Savjet ministara je pozdravio mandat Evropske komisije da pregovara o izmjenama Ugovora u ime Evropske unije. Savjet ministara je odlučio da ponovo razmotri pregovore o izmjenama Ugovora, s posebnim naglaskom na mehanizmu reciprociteta, s ciljem njihovog finalizovanja u prvoj polovini 2019. godine. Planirano je da finalni tekst izmjena Ugovora bude dostavljen na usvajanju na redovnom ministarskom sastanku, u decembru o.g.

Shodno zaključcima sa Ministarskog sastanka, u Beču je, 11. decembra 2018. godine, održan prvi Tehnički sastanak o izmjenama i dopunama Ugovora o energetskoj zajednici, kojem su prisustvovali članovi Stalne grupe na visokom nivou iz Ugovornih strana, u pratnji pravnih stručnjaka, kao i predstavnici Evropske komisije. Na ovom sastanku, Evropska

komisija je informisala učesnike o konceptu i obimu njihovog mandata za takozvanu proceduru reciprociteta.

Takođe, 22. januara 2019. godine, u Beču je održan još jedan sastanak Tehničke grupe na kojem su predstavnici Crne Gore iznijeli svoja preliminarne viđenja o predloženim izmjenama. Na sastanku je dogovorena dinamika budućih pregovora i istaknuta obaveza posjedovanja mandata za pregovore od strane svih učesnika pregovora.

IV Osnovna pitanja o kojima će se voditi pregovori

Pregovori će se fokusirati, između ostalih, i na sljedeća pitanja:

- Uvođenje obaveza koje se tiču Pariskog sporazuma i klimatskih promjena;
- Uvođenje više foruma i na taj način uspostavljanje novih platformi za diskusiju koje se tiču razvojne politike Energetske zajednice;
- Donošenje propisa koji se direktno primjenjuju u Energetskoj zajednici, osiguravajući da se oni primjenjuju bez transpozicije;
- Jačanje uloge nezavisnih pravnih mišljenja Savetodavnog komiteta i uvođenja novčane kazne zbog neispunjavanja obaveza u iznosu koji ne prelazi godišnju članarinu ugovorne strane i
- Jačanje uticaja i primjenu pravila o konkurenciji i državnoj pomoći u ugovornim stranama i uvođenje obaveze dostavljanja nacrtu odluka koje priprema Agencija nadležna za zaštitu konkurencije, Sekretarijatu Energetske zajednice, na mišljenje.

V Procjena potrebnih finansijskih sredstava za izvršenje izmjena Ugovora

Za izmjename i dopune Ugovora o formiranju Energetske zajednice nije potrebno obezbijediti dodatna finansijska sredstva u Budžetu Crne Gore.

Ukoliko se usvoji predlog o uvođenju kaznene politike, u slučaju da nadležne institucije Energetske zajednice utvrde da je došlo do kršenja obaveza proisteklih iz Ugovora, postoji mogućnost plaćanja novčane kazne u iznosu ne većem od godišnje članarine Crne Gore u budžetu Energetske zajednice, što predstavlja oko 3.000€.

VI Potreba usaglašavanja propisa

Izmjene Ugovora o formiranju Energetske zajednice ne zahtijeva dodatno usaglašavanje nacionalnih propisa.

VII Predlog sastava delegacije i troškovi pregovora

Delegaciju Crne Gore za vođenje pregovora čine:

- Mako Radulović, Ministarstvo ekonomije, šef delegacije;
- Danilo Barjaktarović, Ministarstvo ekonomije, član;
- Milena Vujović, Ministarstvo vanjskih poslova, član;
- Olivera Kujundžić, Ministarstvo održivog razvoja i turizma, član;
- Andrej Orlandić, Kancelarija za evropske integracije, član;
- Jelena Aničić, Regulatorna agencija za energetiku, član;
- Dragana Vukčević, Regulatorna agencija za energetiku, član;
- Radojka Čirković, Agencija za zaštitu konkurencije, član;
- Nebojša Jovović, Agencija za zaštitu konkurencije, član.

Inicijator pregovora, Sekretarijat Energetske zajednice u Beču, snosi troškove učešća u pregovorima za dva člana Pregovaračkog tima Crne Gore, a ukoliko se ukaže potreba za učešćem i ostalih članova delegacije, svaka institucija snosi troškove pregovora za svoje članove.